

Åtgärdsprogram (ÅP) mot buller Umeå kommun.

Synpunkter på programmet från Klinisk Miljömedicin Norr, NUS, och Yrkes- och Miljömedicin, Umeå Universitet.

Klinisk Miljömedicin Norr är en relativt nystartad del av verksamheten inom Arbets- och Miljömedicin, Arbets- och Beteendemedicinskt centrum, NUS, med ett kliniskt miljömedicinskt uppdrag från de fyra Norrlandstingen. Uppdraget är att bl a att upptäcka och bedöma vikten av miljörelaterade hälsorisker samt att verka för en minskning av dessa.

Vi ser kommunens Åtgärdsprogram som en mycket viktig del i arbetet med att minska på olägenheter och i det preventiva arbetet med att förhindra framtida insjuknande orsakat av buller.

Nedan följer kortfattat våra synpunkter på Åtgärdsprogrammet, samt några förslag på fortsatt arbete och fördjupningar. Ta gärna kontakt med oss för ev. förtydliganden eller önskemål om samarbete runt dessa frågor.

Bästa hälsningar,

Arbetsgruppen för synpunkter på Åtgärdsprogrammet mot buller i Umeå kommun.

Karl Forsell, överläkare*, Specialist yrkes- och miljömedicin.

Ingrid Liljelind, yrkeshygieniker*, förste forskningsassistent**.

Hans Pettersson, forskningsassistent buller och vibrationer**.

Lage Burström, forskare buller och vibrationer**.

*) Klinisk Miljömedicin Norr, NUS.

***) Folkhälsa och klinisk medicin, Umeå Universitet

Postadress: Norrlands universitetssjukhus, 901 85 Umeå.

Tel.: 090-785 24 50; 090-785 24 51

Synpunkter:

1. Titeln ”Åtgärdsprogrammet ... i Umeå **kommun**” är något oklart avseende vilket geografiskt område som avses: i åtgärdsprogrammet beskrivs endast åtgärder för Umeås tätort, dock inte för övriga områden inom kommunen (ex. Holmsund, Obbola).
2. I Samrådsremissen (Stadsdirektör Mikael Öhlund, sid 2) poängteras ”ökad samverkan” i ett ”systematiskt arbete med bullerfrågor”. Vi tycker detta är en mycket bra idé, och föreslår till kommunen att vi inom Klinisk Miljömedicin Norr/Yrkes- och miljömedicin (YMM) får ingå i detta. Vi kunde representera medicinsk kompetens avseende ohälsa relaterad till buller (denna kompetens finns inte nämnd i styr- eller arbetsgrupp, eller för övriga parter i samverkan).
 - a. Vi kunde sammanställa aktuell kunskap om bullereffekter på människans hälsa (nämns endast kortfattat och på olika sidor i Åtgärdsprogrammet, ex. sid 10, 22, 44, 45), tillse att även andra viktiga riskfaktorer för ohälsa som kan förekomma samtidigt med buller beaktas (ex. partiklar, cancerframkallande polycykliska aromatiska kolväten), ge rådgivning om olika mätstrategier (se

ex. sid 12 i ÅP; ”Framtida bullerkarta”), samt bistå i arbetet med utvärdering av effekter avseende hälsa och olägenheter från föreslagna åtgärder.

- b. Till sistnämnda kan nämnas avsedd uppföljning vart femte år (sid 48: ”Uppföljning”), där en enkät om bullersituationen till de boende förslagsvis kunde ingå. Detta bör helst såklart ske även innan åtgärder utförs (finns också utfört tidigare inom kommunen, ex. inom Arbetslivsinstitutet, Ulf Landström). Inom Klinisk Miljömedicin Norr och YMM finns stor erfarenhet av dylika enkätundersökningar.
3. Prioriteringen av olika åtgärder och olika arbetsområden (sid 6; första paragrafen, andra stycket; ”... områden som prioriteras”). Det är oklart vad som avses med denna prioritering och hur den ska ske. Om det är prioritering ur ett hälso- och olägenhetsperspektiv som avses, kan nedanstående punkter beaktas:
 - a. Störst risk i form av antal människor som drabbas
 - b. Störst risk i form av allvarlighetsgrad på sjukdom
 - c. Kategori av population (barn/yrkesarbetande/äldre)
 - d. Huvudsaklig vistelse (bostad kontra arbetsplats)
4. En diskussion om dubbdäck avseende buller men också hälsovådliga partiklar bör infogas (ex. sid 47, ”Klimat och luftkvalitet”)
5. I ÅP diskuteras ”tyst asfalt” som en teknisk åtgärd mot buller. Vi har erfarenhet från övriga landet, att denna typ av asfalt lätt spricker. Vi anser att det ännu är för tidigt att använda denna typ av åtgärd som en teknisk möjlighet för förtätning av staden.

Övrigt

Vår kommande rapport om Barns miljö och hälsa i Norrland baserad på en nationell hälsoenkät (Barnens Miljö- och Hälsoenkät 2011; BMHE11) kunde utgöra ett komplement i underlaget till Åtgärdsprogrammet. Antalet svaranden på enkäten är utökat för Väster- och Norrbotten, och enkäten innehåller uppgifter om barns olägenheter till följd av buller. Rapporten väntas bli klar under senhösten 2013.